

Redengevende omschrijving gemeentelijke monumentenlijst

Boekholtstraat 20

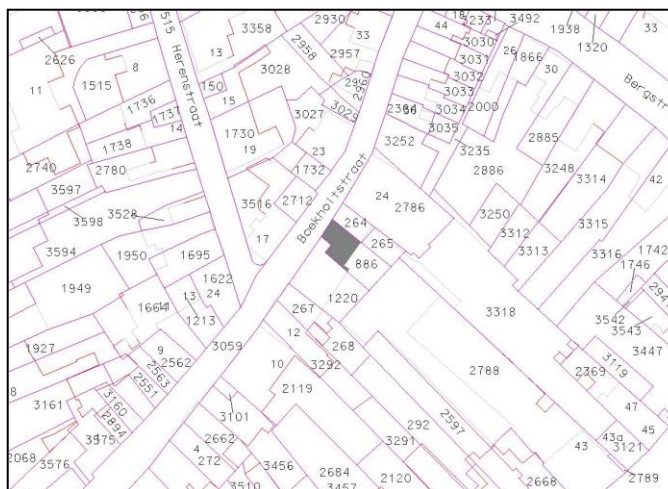
Monumentnummer : GM100

Straat : Boekholtstraat
Huisnummer : 20
Toevoeging : ---
Postcode : 6981 CW

Kadastrale aanduiding : Doesburg
Sectie : C
Nummer : 886

Naam object : --
Bouwjaar : 1615
Bouwstijl : --
Architect : --
Oorspronkelijke functie : woonhuis
Huidige functie : woonhuis

Inventarisatie/beschrijving : dhr. J. Krijnen
Datum beschrijving : 25-08-2014
Datum aanwijzing : 13-01-2015

Situering

Rechter woning in rij van twee, oorspronkelijk drie, woningen gelegen aan de Boekholtstraat binnen de historische binnenstad van Doesburg nabij de aansluiting van de Heerenstraat. Het pand staat in de rooilijn aan de straat.

Hoofdopzet

Rechter deel van een rij van oorspronkelijk drie woningen van één bouwlaag onder één hoog zadeldak evenwijdig aan de straat tussen topgevels. Boekholtstraat 20 is groter dan nummer 22 en een samentrekking van twee van de drie woningen. Het is drie vensterassen breed en staat op een vrijwel rechthoekige plattegrond. Het pand is aan de achterzijde onderkelderd.

Historie

De Boekholtstraat is gelegen op de grens van de oudste stadskern uit de eerste helft van de dertiende eeuw en de in 1343 gestichte zuidelijke stadsuitbreiding. De straat wordt gekenmerkt door kleinschalige bedrijfsmatige bebouwing, afgewisseld met woonhuizen, van één of twee lagen. De gebouwen in de straat hebben een kap parallel aan de straat of haaks op de straat.

Beknopte bouwgeschiedenis

Het pand is afgaande op de aanwezige jaartalankers in de voorgevel, gebouwd in 1615, samen met het adres Boekholtstraat 22. De in dat pand aanwezige zolderbalklaag, kapconstructie en het formaat baksteen dat is gebruikt (25x12x5 centimeter, tien lagen 62 centimeter) voor de linker topgevel van het rijtje passen goed in dit beeld. Het pand is zeer waarschijnlijk van meet af aan als rij van drie woningen opgezet geweest, een situatie die vooral in Boekholtstraat 22 uitermate goed bewaard is gebleven. In de negentiende eeuw zijn in het pand de vensters vervangen. Na een periode van leegstand als gevolg van een onbewoonbaarheidsverklaring kwam het pand Boekholtstraat 22 in 1974 in gebruik als kantoor en winkel voor het Doesburgs Mosterdmuseum, een functie die het gebouw nog heeft. De voorgevel van beide panden is toen ontpleisterd en gerestaureerd. Nummer 20 is in 2002 verbouwd en kreeg in 2005 twee extra dakramen aan de achterzijde.

Exterieur

De gemetselde gevel is van Boekholtstraat 20 en 22 samen is vijf vensterassen breed, waartoe drie vensterassen tot nummer 20 behoren en twee vensterassen deel uitmaken van Boekholtstraat 22. De vensters in de gevel zijn schuifvensters met wisseldorpel waarin vijftienruits onder- en bovenramen zijn gevat. Diverse bouwsporen van dichtgemetselde vensters met gemetselde ontlastingsbogen geven de positie aan van oorspronkelijke bakstenen kruiskozijnen. Een dubbele hemelwaterafvoer markeert de scheiding tussen de nummers 20 en 22, het metselwerk loopt echter gewoon door. De vensters zijn alle uitgevoerd als schuifvenster met wisseldorpel en houten lekdorpels en hebben negenruits onderramen en zesruits bovenramen. De kozijnen hebben gepende verbindingen met toognagels.

Geheel links is de voordeur van Boekholtstraat 22 gesitueerd. De tweevaks paneeldeur heeft amandelvormige kussens en een geprofileerd kalf met vierruits bovenlicht. Boven de entree is in het metselwerk een gekoppelde segmentboog als bouwspoor zichtbaar. Rechts van de deur een schuifvenster dat wat hoger is geplaatst dan de vensters van nummer 20. Het is voorzien van duimen voor luiken en rondom met een houten lijst afgetimmerd, behorend bij het gepleisterde gevelbeeld van voor 1974. Midden boven

deur en venster is onder de goot een zolderluik geplaatst in een groen kozijn. Rechts is een vergelijkbaar venster aanwezig, hierin draait een negenruits raam. Rechts van de voordeur van nummer 20 is een klein negenruits venster hoog tegen de zolder balklaag geplaatst.

De gevel heeft boven de vensters, ter plaatse van de zolderbalklaag, gesmede staafankers, afgewisseld met jaartalankers, samen de datering AO 1615 vormend. De gevel wordt aan de bovenzijde afgesloten met een plansiergoot op klossen. De dakvlakken zijn belegd met rode, oude Hollandse pannen, waarin links een klein kunststof dakraam is opgenomen, rechts een klein tuimelraam.

De linker zijgevel is boven de daklijn van het buurpand deels zichtbaar en is uitgevoerd als gemetselde tuitgevel, aan de bovenzijde afgesloten met een hardstenen dekplaat. De gevel is gemetseld met handvorm bakstenen in kruisverband met vlechtingen.

De gepleisterde achtergevel is op de verdieping voorzien van twee tweevaks vensters die recent zijn voorzien van vierruits draairamen. Op zolderniveau is tegen de zinken bakgoot een klein, enkelruits zoldervenster aanwezig.

De gevel heeft gesmede, deels Y-vormige muurankers en deels gesmede staafankers. en wordt aan de bovenzijde afgesloten met een zinken bakgoot op stalen beugels. Het dakvlak is belegd met rode, tuiles de nord en voorzien van drie dakramen. Onder de nok steekt een zwaar gedimensioneerde, vierkant gemetselde schoorsteen uit het dakvlak.

Interieur

Het interieur van nummer 20 is niet bezocht.

Bouwdossiers

24-02-2002 verbouw Boekholtstraat 20
30-11-2005 bijplaatsen van dakramen aan de achterzijde

Literatuur

- Haans, F.A.C., H. J. van Capelleveen, *Beschrijving Boekholtstraat 20 Doesburg*, 17-5-1990 (adviesnr. 115a)
- Haans, Frank, *Monumentengids Doesburg*, Utrecht 2008, 138

Waardering

Het pand dateert uit 1615 en is in de negentiende eeuw en later verbouwd. Leidend voor de waardebeoordeling zijn de historische voor- en achtergevel en de daaruit volgende architectuur. Voorts is de stedenbouwkundig-historische relatie met de verkaveling en de cultuurhistorie van het pand van belang en de ligging direct aan de straat.

Het object Boekholtstraat 20 is van algemeen belang voor de gemeente Doesburg vanwege de architectuurhistorische, stedenbouwkundige en cultuurhistorische waarde.

Het pand is architectuurhistorisch van belang vanwege de herkenbaar gebleven historische gevels, de herkenbaar gebleven historische bouwmassa en hoofdvorm met steil zadeldak tussen gemetselde topgevels.

Het huis is stedenbouwkundig van belang vanwege de lokaal-topografische situatie, de bijdrage aan de ruimtelijke kwaliteit en de ruimtelijke samenhang met de buurpanden.

Het pand is van cultuurhistorische waarde vanwege de bewaard gebleven historische gevels en de bouwmassa met vanuit bouwhistorisch oogpunt belangwekkende bouwsporen.